

Fritidshem/skola medvetet samarbete

Eva Färjsjö - Ma/NO lärare år 1 - 7 och matematikutvecklare i Huddinge kommun
Veronica Jatko Kraft - Ma/NO lärare år 4 - 9 och matematikutvecklare i Huddinge kommun
Lena Thelander - Ma/NO lärare år 1 - 7 och matematikutvecklare i Huddinge kommun
Linda Öhlund - Ma/Eng lärare år 1- 7 och matematikutvecklare i Huddinge kommun

Inledning

I arbetet som matematikutvecklare vill vi inspirera kommunens pedagoger, lyfta dem och få dem att känna glädje i matematiken. Ett av målen är att göra pedagogerna medvetna om matematikens vikt och öka deras intresse för matematik, så att de i sin tur kan inspirera eleverna till ett ökat lärande och därmed även en ökad måluppfyllelse. Tanken med en samverkan mellan förskola, skola och fritidshem är att vi som pedagoger ska få ett gemensamt förhållningssätt till matematik och lärande. Det gör vi genom att bedriva fortbildningskurser för personal inom grundskola, förskoleklass, förskola och fritidshem i Huddinge kommun. Vi kallar dessa för Spim; Språket i matematiken. Varje kurs genomförs under fem dagar utspridda under ett läsår, med 40 - 60 kursdeltagare per kurs.

Kurserna

Studier visar på att det är viktigt att förankra matematiken redan i de tidigare åldrarna (SOU 2004:97) . Därför har vi valt att skapa en kurs för kommunens förskolepedagoger, där de har möjlighet att täffa andra pedagoger och tillsammans reflektera över vad i deras verksamhet som kan kopplas till den formella matematiken. Deltagarna får själva ta exempel på vad de gör i sin verksamhet och som har anknytning till matematik och tillsammans försöker vi analysera vilka kunskaper barnen kan få genom aktiviteterna och vilka matematiska förmågor som det kan leda vidare till, med utgångspunkt i styrdokumentet. Vi har även litteratur som vi läser, diskuterar och knyter an till verksamheten (Dahl & Rundgren 2004; Doveborg m. fl. 2006; Nämnaren Tema 2005)

Flera undersökningar (Skolinspektionen 2009, Skolverket 2003; 2004; 2005) visar att eleverna i grundskolan i väldigt stor utsträckning är hänvisade till att arbeta enskilt och tyst med uppgifterna i läroböckerna under matematiklektionerna. Eleverna ges därigenom inte möjlighet att diskutera och problematisera matematiken tillsammans med lärare och klasskamrater, vilket kan medföra att måluppfyllelsen inte blir så god. I kursen för grundskollärarna i kommunen försöker vi bidra till att utveckla matematikundervisningen i kommunens skolor. Detta gör vi bland annat genom att kursdeltagarna får delge varandra exempel från undervisningen som fungerar bra och försöka hitta ett mönster i det som fungerar. Vi utgår från hur undervisningen är upplagd, hur kopplingen till styrdokumentet framgår och hur undervisningen kan utvärderas och vidareutvecklas för att få fram goda exempel på hur vi kan göra. Dessutom läser vi, diskuterar och reflekterar skriftligt över artiklar och litteratur som berör matematikundervisningen i grundskolan (Löwing 2008; McIntosh 2008; Nämnaren Tema 2000; Skolinspektionen 2009).

En grundläggande tanke som vi baserar våra kurser på, är att alla pedagoger har ansvar för barnens matematikutveckling inom såväl förskola, skola som fritidshem. Därför har vi även kurser för pedagogerna inom kommunens fritidshem. Inom dessa kurser lyfter vi upp exempel

på de aktiviteter och delar av verksamheten som berör matematiken. Vi kopplar dessa till uppnående- och strävansmål i kursplanen i matematik. Den litteratur vi läser inom denna kurs (Dahl & Rundgren 2004; Dahl 2007; Kaye 2005) diskuteras och jämförs med den egna verksamheten.

Litteratur

Dahl, K. (2007) *Ska vi leka matte?* Stockholm: Alfabetabokförlag

Dahl, K. & Rundgren, H. (2004) *På tal om matte – i förskoleklassens vardag* Stockholm Sveriges: Utbildningsradio AB

Doverborg E., Emanuelsson, G. Forsbäck, M. Johansson, B. Persson, A. Sterner, G. Wallby, A. (2006) *Små barns matematik, erfarenheter från ett pilotprojekt med barn 1-5 år och deras lärare.* Göteborgs Universitet: NCM

Kaye, P. (2005) *Barnens bästa matte- och läslekar* Jönköping: Brain Books AB

Löwing, M. (2008) *Grundläggande aritmetik* Lund: Studentlitteratur

Nämnamn TEMA (2000) *Matematik – ett kommunikationsämne* Göteborgs Universitet: NCM

Nämnamn TEMA (2005) *Matematik från början* Göteborgs Universitet: NCM

McIntosh, A. (2008) *Förstå och använd tal – en handbok* Göteborgs Universitet: NCM

SOU 2004:97 *Att lyfta matematiken – intresse, lärande, kompetens*

Skolverket (2003) rapport nr 221, Nationella kvalitetsgranskningar 2001 – 2002, *Lusten att lära – med fokus på matematik*

Skolverket (2004) *Nationella utvärderingen av grundskolan 2003 – Huvudrapport svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik och undersökningen i årskurs 5. Rapport 251.* Stockholm: Skolverket

Skolverket (2005) *Matematik årskurs 9 – ämnesrapport till Rapport 251.* Stockholm: Skolverket.

Skolinspektionen (2009) Granskningsrapport *Undervisningen i matematik – utbildningens innehåll och ändamålsenlighet*